

การใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อน
เพื่อลดปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1

นางสาว สมพร รุ่งเรืองกลกิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974 - 569 - 872 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016088

± 17619433

Use of Peer Group Counseling For Decreasing
Adjustment Problems In College Of First-Year Nursing Students

Miss Somporn Rungreangkulkij

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment Of The Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อน เพื่อลดปัญหาการปรับตัว
ในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1

โดย นางสาวสมพร รุ่งเรืองกลกิจ

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุภาพรณ โคตรจรัส

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปรัชญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ดร.จิน แบร์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุภาพรณ โคตรจรัส)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัช โพธืแก้ว)

สมพร รุ่งเรืองกลกิจ : การใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อน เพื่อลดปัญหา
การปรับตัวในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 (USE OF PEER GROUP COUNSELING
FOR DECREASING ADJUSTMENT PROBLEMS IN COLLEGE OF FIRST-YEAR NURSING
STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.สุภาพรณ โคตรจรัส, 172 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อน
ต่อการลดปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสมัครใจเข้ารับการปรึกษาจำนวน 20 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม
กลุ่มควบคุม 10 คน และกลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มทดลองเข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อน
เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง รวมเป็นจำนวน ทั้งหมด 10 ครั้ง โดยมี
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการฝึกอบรมทักษะพื้นฐานการปรึกษาเป็นเวลา 30 ชั่วโมง เป็นผู้นำ
กลุ่ม 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดการปรับตัวในมหาวิทยาลัยที่ศรีสุรางค์ บรรหาร
สร้างขึ้น การวิจัยนี้ใช้การทดสอบแบบมีกลุ่มควบคุม โดยมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง
(Pretest-Posttest Control Group Design) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่าง
ของคะแนนรวมในครั้งทดสอบก่อนการทดลองและคะแนน รวมครั้งทดสอบหลังการทดลองโดยใช้การทดสอบ
ค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่ามีปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการปรึกษา
เชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อนลดลงก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่ม
นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อนมีปัญหาการปรับตัว ในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า
กลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติต สมพร รุ่งเรืองกลกิจ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา รศ.สุภาพรณ โคตรจรัส

SOMPORN RUNGREANGKULKIJ : USE OF PEER GROUP COUNSELING FOR DECREASING ADJUSTMENT PROBLEMS IN COLLEGE OF FIRST-YEAR NURSING STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUPAPAN KOTRAJARAS, 172 PP.

The purpose of the research was to study the use of peer group counseling for decreasing adjustment problems in college of first-year nursing students. The subjects of the study were 20 volunteer first year nursing students of Khon Kaen University. Subjects were randomly assigned to an experimental group and a control group, each group comprising 10 students. The experimental group participated in peer group counseling sessions for 5 weeks, 2 times per week, 1½ hours each time for a total of 10 times. The group leaders were 2 junior nursing students who received training in basic counseling skills for a total of 30 hours. The instrument used to measure adjustment problems in college was "The Adjustment Problem in College Inventory" constructed by Srisurang Bunhan. The randomized pretest-posttest control group design was used. The statistical method for data analysis was the t-test at the .05 level of significance.

Result showed that:

1. The nursing students who underwent peer group counseling showed a significant decrease of adjustment problems. ($p < .05$).
2. The nursing students who underwent peer group counseling showed a greater decrease of adjustment problems than the students who did not. ($p < .05$).

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2531.....

ลายมือชื่อนิสิต ส.พ.พ. รุ่งเรืองกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ส.พ.พ. สุพจน์ คุตราจาร

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน
รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โศตรจรัส อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น
คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ข้าพเจ้าตลอดมา

อาจารย์ ดร. จิน แบร์ เป็นผู้แนะนำให้ข้าพเจ้าได้เริ่มทำการวิจัยเรื่องนี้ ตลอดจน
ให้ข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ในการศึกษา ค้นคว้า และตรวจแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ
รองศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ศิริพานิช ที่กรุณาช่วยเหลือในด้านของการให้คำแนะนำเกี่ยวกับ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กัลยา พัฒนศรี คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น และผู้ช่วยศาสตราจารย์ จงรัก อธิรัตน์ รองคณะบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์ ที่กรุณาให้ข้าพเจ้าใช้สถานที่ในการวิจัยและช่วยเหลือในการให้ข้อมูล
ในการฝึกอบรมเพื่อนผู้ให้การปรึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการแก่นิสิต จนสามารถ
มาถึงเป้าหมายนี้ได้

ขอขอบคุณนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้นปีที่ 2 และปีที่ 1
ที่สละเวลาอันมีค่ามา เป็นผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณนายยุทธชัย กังแฮ
ที่ช่วยกรุณาพิมพ์งานวิจัยฉบับนี้ด้วยดี และขอขอบคุณที่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ชาวจิตวิทยาการปรึกษา
ที่เป็นแรงใจให้ผู้นี้ทำการวิจัยจนสำเร็จ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบุคคลดังกล่าวข้างต้นที่มีส่วนช่วยเหลือข้าพเจ้า

สมพร รุ่งเรืองกลกิจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ช
รายการภาพประกอบ	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
วัตถุประสงค์ทางการวิจัย	37
สมมติฐานของการวิจัย	37
ขอบเขตของการวิจัย	38
คำจำกัดความในการวิจัย	38
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	39
2. วิธีดำเนินการวิจัย	40
กลุ่มตัวอย่างประชากร	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
ขั้นตอนในการวิจัย	42
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4. การอภิปรายผลการวิจัย	62
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	86
ประวัติผู้วิจัย	172

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงค่าความเที่ยงของแบบวัดการปรับตัวในมหาวิทยาลัย.....	42
2. แสดงโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อนผู้ให้การปรึกษา.....	45
3. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดการปรับตัวในมหาวิทยาลัย ของกลุ่มตัวอย่างและประชากร.....	49
4. แสดงหัวข้อการสนทนาและปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาโดยเพื่อน	50
5. แสดงปัญหาที่ผู้นำกลุ่มได้นำมาอภิปรายร่วมกับผู้วิจัย.....	52
6. แสดงจำนวน และร้อยละของสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
7. แสดงค่าทีของคะแนนแบบวัดการปรับตัวในมหาวิทยาลัย รวม 3 ด้าน และ จำแนกเป็นรายด้านจากการทดสอบครั้งก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง.....	57
8. แสดงค่าทีของการทดสอบก่อนการทดลอง หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง.....	58
9. แสดงค่าทีของการทดสอบก่อนการทดลอง หลังการทดลองของกลุ่มควบคุม.....	59
10. แสดงค่าทีของคะแนน แบบวัดการปรับตัวในมหาวิทยาลัย รวม 3 ด้าน และจำแนกเป็นรายด้านจากการทดสอบครั้งหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง.....	60
11. แสดงค่าคะแนนจากแบบวัดการปรับตัวในมหาวิทยาลัยของกลุ่มควบคุม และ กลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง จำแนกเป็นรายด้าน.....	91
12. แสดงค่าคะแนนแบบฝึกหัดการสื่อสารของผู้รับการฝึกอบรมก่อนและหลังการ ฝึกอบรม เพื่อนผู้ให้การปรึกษา.....	92
13. แสดงค่าความถี่และร้อยละของการเลือกระดับต่าง ๆ ในแต่ละข้อของกลุ่มทดลอง จากการประเมินผลแบบสอบถามในด้านสิ่งที่สมาชิกได้จากกลุ่มการปรึกษา เชิงจิตวิทยาโดยเพื่อน.....	94
14. แสดงค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มการปรึกษา เชิงจิตวิทยาโดยเพื่อนต่อการเข้ากลุ่ม.....	96
15. แสดงความถี่การประเมินผลโปรแกรมของการอบรม เพื่อนผู้ให้การปรึกษาของ ผู้รับการฝึกอบรม.....	97

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16.	แสดงความดีของความรู้สึกของผู้นำกลุ่มที่มีต่อการเป็นผู้นำกลุ่มการปรึกษา เชิงจิตวิทยาโดยเพื่อน.....	97

รายการภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

1. แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดการปรับตัวในมหาวิทยาลัย
ระหว่างการวัดครั้งหลังทดลอง ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง..... 61
2. แสดงค่าเฉลี่ยของผลการประมาณค่าในคู่ค่าคู่ศัพท์แต่ละคู่ของแบบสอบถาม
ในด้านความรู้สึก ของสมาชิกที่มีต่อผู้นำกลุ่มของกลุ่มทดลอง ภายหลังเสร็จสิ้น
การเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาโดยเพื่อน..... 93